



Gyűjtemény:
Gyűjtési idő: 1964.

TART.: Hedrehelyi dűlő nevek

3 lap

Földrajzi mutató: HEDREHELY
Sakmutató: XXVIII, 1, 1

Iratgyűjtő

MSZ 5617
PAPIRIPARI VÁLLALAT



KISKUNHALASI GYÁRA

Lebárvás

Átvétel az egyéges ötk. 847-es tétel alól

Somogy Mezei Múzeum
NA-331
Képzési adatsz.

RIPPL-RÓNAI MÚZEUM
KAPOSVÁR
Telefon: 23-74. — Postafiók: 70.

847

Hedrehelyi dülőnevek

Heder. /Hedri, Hedre, Hejdrech, Dedrech, Hedrih / Villa Hedrich:
1295. Heidrech:
Villa Heydrih: 1316.
Lad, filius Hedreh de Hedreh: 1428.
Hedre: 1438.
Hedreh: 1443.
Hederh: 1478.
Heder: 1542-i adórajts. /Ma: Hidor, Pécsről Dk-re./ /Csánki II.
489./

Héder Helynév
Hedre helység Baranya megyében. /Rupp: I. 388./

Nr. 120. /182./
" ...pristalde Jano, de villa Cheydreh....." Jegyz.: Serius Hed-
ruh, penes municipium Szatmár. /Karácsony- Borovszky: A nagyvá-
radi tüzesvas próba ...p. 196./

Héder helynév
1337. s. köv.: Hedruh, Villa H., Hereh, Hedrehfalva, Hedrech, Hed-
reh. P. Hederfalva, Hery, Valkóvárral volt határos, annak megyé-
jében. /Csánki II. 315/

Tütös-név
Jegyzet ismeretlen személytől és évben / kb. 1550. év legvége/
Szent Györgyről.....Szent PálrólTütösből Szép György Tán-
csikarralGósfaluról - TelekesrőlGerfaluról /Szalay
Ágoston: 400 magy. levél a XVI. sz-ból Pest 1861. P: 76./

Tütös-Tüttös-családról.
A Győr megyei Pér-től Eny-ra levő Töltéstav-át az egykoru okle-
velek 1200-tól fogva Tötös-, Thütös stb. írják a birtokos Töttö-
sy-család után. Minthogy a Töttösy-cs. rokon volt a Héderváryak-
kal /hedrehely középkori birtokosaival /, érthető a Hedrehely-
Kadarkut közötti "Tütös"-nek elnevezése. /Karácsonyi J.: A péri
pléb. tört. 117-9./

Tütös községtől északra 1 km.
Tütös /völgy és domboldal, Dk, 2 Km. Az itteni halastavak ása-
tásánál szarvasagancsok stb. kerültek elő a földből. / Márfly E-
lemér bemondása, Hencse / Van a népnyelvben töt, esetleg tötis-
töltés, de a belőle való magyarázat kétes lehet. Egy régi okle-
vélben olyanformán olvastam: Tütös, v. Tüttös = TITUS. /Nagyfalu-
sy /

Talán a Báthmonostori TÖTTÖS családról lenevezve? /Olv.: A Hé-
dervári család oklevéltára II. k. p. 1-83/ "....Ladislao Thethews
de Bathmonostora preilibate possessionis Maysa..." / 8.o.p. 218./
1516-ban Korothna vára tartozékai között van: Korothna, Csákány,
Szentkirály, Csaba, Miháld és TÖTTÖS Cenopolium "Tütös" vocatum,
Akv. I. köz. Csököly. /Som. Mon. p. 377./

1619-ben Thöttösy Gábor a vármegye jegyzője, kinek hatásköre Tol-
na és Baranya vmk-re is kiterjedt. /Som. Mon. p. 462./

Tüttös . Az Árpádok korában Baranya vm-ben birtokló híres nemzeti-
ségek /pl. Tüttös/ a honfoglalásig. visszavezették eredüket. /Tol-
nai Lexikon Bhsz. 243. o./

Tüskesi rét községről É közv.

Kétágazat községtől É. 1 km

Angyalberek /rét/ községtől É. 1 km.

Temetősűrű községtől ÉK 1 km

Bátka É. 2 km. Lehetne magyar, v.ö. Botka /régi család/. Lehet törökös név is, v.ö. Bata, Bátja, a.m. mocsaras, lápos vidék; a török bat a. m. süppedni, elmerülni. /Nagyfalusy/

Sut-rét É 3 km. félreeső, esetleg "sötétes" rét, v.ö. "fekete, mint a sut." /Nagyfalusy/

Felső-erdői dülő É. 3 km.

Pergy-hegy É 1 km. /Bogybéka/ Népnyelvi pergyó, pergyu a.m. "szabad ég, szabad levegő." /Nagyfalusy/

Cser-aklja É 1 km

Halastó É 2 km

Kolosvár. ÉK, 2 Km, domhát. Klus = clusa /latin/ a.m. elzárás, gyeplő. Kolosvár a. m. gyeplővár, határvár, Több Kolos helynév volt /nemcsak Erdélyben! /Nagyfalusy/

Nagyfiók községtől ÉK. 1 1/2 km.

Szénégető községtől K. 200 m.

Szentesdomb községtől K. 100 m.

Ságikert községtől K. 300 m.

Pilalap /erdőrész/ községtől K. 1/2 km.

Bordás / v. Bozdász?/ rét K. 2 km. Bozda = bodza népies alakja

Csontos-rét K. 1 km. Tudok Csontos családnévet is. A név mindenestre a magyar csont szóval függhet össze. Csonta = csont+a képző / Nagyfalusy/

Pap-rét K. 2 km

Alszegei-rét K. 3 km

Aládülő községtől DK. 4 km

Fehérhegy községtől DK 1 1/2 km.

Hosszusási rét községtől DK 500 m.

Égetsűrű községtől DK 1 km

Cserma DK. km de inkább A. Visnye. Cseh-tót cermák a. m. vörös /Nagyfalusy/

Gyurakovó községtől D 2 km

Bacsai rét községtől délre 1 km

Böczör-i mező D, 3 km. A régi törökös Beszter személynévből lehet. / v.ö. a kun helynevek közt: Bösztrörszállása. /Nagyfalusy/

Rudinki mező D 2 km / Egy rudinki nevű családról elnevezve?/

Gyóttai mező? D. 3 km. Fekési földeknél

Kerékhalm községtől D. 2 1/2 km.

Rudink D. 3 Km É-D. irányban elnyúló domhát. Az eredetibb RUDINKI / családról, birtokosról / nevezett mező. /Nagyfalusy/

Potolás községtől DNY. 3 km.

Bendei mező DNY. 4 km. Sarolta ptától É. /Régi neve: Bozota pta/ u. az lesz mint pl. Sió = Sijó / ó magyar jó = viz, folyó /Néprajzi sió a.m. árok. /Nagyfalusy/

Bükkfa Ny., 1 1/2 Km. a H-Hengse-i uttól K-re.

Kerekes községtől Ny. 1/2 Km.

Ebigatói mező Ny. 2 km. Van pl. Eb-akasztó = Bakasztó; ilyen tréfás/ név lehet az eb-iga is. /Nagyfalusy/

Széles megyei mező /Ny. 2 km./

Felszegi mező Ny. 2 Km. Lehet a felszegi elírása, de lehet fél-szeglet is. /Nagyfalusy/.

Zsidócz Ny. 2 Km. Az alapszó lehet személynév, sőt nemesi személynév is c. képző v.ö. Szomoróc, Tivadarc /Nagyfalusy/

Zsidócz tényleg XIII. sz-i nemzetségnév a Dunától EK-re. /Erdélyi: Arpádkor P. 261./

Ujkuti dülő községtől Ny. 3 km.

Molnársűrű községtől ÉNy. 200 m.

Alsó kuria magában a faluban, annak DNY-i részén a völgyben.